

Interpellasjon v/Jann Atle Jensen (DEM) - Registrering og kartlegging av innbyggere under IS-3 og IS-4 i Askøy kommune

Interpellasjon

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret		

Saksbehandler: Ordfører	Arkivsaknr.: 2018/7871-2
-------------------------	--------------------------

Ordføreren har mottatt slik interpellasjon:

Det vises til VG sin artikkelserie om brødrene fra Tolga som av kommunen urettmessig ble registrert som psykisk utviklingshemmede og på den bakgrunn, senere ble umyndiggjorte. Det er nå varslet gransking fra både statlig og kommunalt hold.

Noe en vil undersøke, er om årsaken ligger i statlig tilskuddsordning.

Artikkelserien omfattet også at en rekke kommuner registrerte psykisk utviklingshemmede uten utredning og at det private rådgivningsfirmaet Sødermann Rådgivning tilbød kommunene hjelp for å få øke sine tilskudd.

Fra ingressen i VG sin artikkel fra 16.10.2018.

Konsulentselskapet Sødermann har titalls norske kommuner som kunder. De mente Oslo hadde «noen fantastiske muligheter» dersom de registrerte flere innbyggere som psykisk utviklingshemmede.

Via innsyn i Askøy kommune har Demokratene fått dokumentert at selskapet har bistått Askøy kommune i så måte. I og med at vi, som politisk parti, ikke har vært kjent med dette, så finner vi det nødvendig at ordfører gir utfyllende svar på de spørsmål i denne interpellasjonen.

Vi er kjent med at det var Askøy kommune som tok kontakt med Sødermann Rådgivning 04.11.2015, og det vises til tilbudsbrev og sluttrapport.

Fra tilbudsbrevet fra Sødermann Rådgivning av 05.11.2015:

”Askøy kommune ønsker å se nærmere på mulighetene for å realisere et høyere inntekspotensial knyttet til særlig ressurskrevende brukere og andre brukere av kommunale tjenester. Sødermann Rådgivning har erfaring med slike prosjekter fra flere kommuner, og har i alle prosjektene lykket med å hjelpe kommunene til å realisere høyere inntekter knyttet til særlige ressurskrevende brukere, og til psykisk utviklingshemmede der det har vært en del av oppdraget.”

”Sødermann Rådgivning skal bistå Askøy kommune i gjennomføringen av følgende aktiviteter:

1. Kartlegge relevant informasjon om registrerte og potensielle psykisk

utviklingshemmede etter IS-3.

2. Kartlegge og analysere relevant informasjon om registrerte og potensielle ressurskrevende brukere etter IS-4 (enkeltvedtak, turnuser og regnskapstall).
3. Kvalitetssikre informasjon i etterkant av regnskapsavleggelse”

”Sødermann Rådgivning er klar over at prosjektet må gjennomføres raskt for å oppfylle kravet om å kunne realisere et eventuelt inntekspotensial allerede for 2015. Vi er klare til å starte arbeidet fra og med den 9. november og foreslår at prosjektperioden går til og med 31. mars 2016.”

Avtale ble signert 06.11.2015.

Fra sluttrapport datert 18.05.2016 fra Sødermann Rådgivning AS:

”På oppdrag fra Askøy kommune har Sødermann Rådgivning AS (SR) undersøkt om kommunen har system som gjør at de får optimalisert inntekter fra staten på helse- og omsorgsområdet.”

”Grunnet korte tidsfrister i forhold til rapportering til Helsedirektoratet, ble hovedfokuset i kortleggingsfasen satt på IS-4, som raskest ville gi inntekt for kommunen. Arbeidet med IS-3 ble utført parallelt, der registreringsansvarlig har avdekket flere nye brukere.”

IS-3 Registrering av antall psykisk utviklingshemmede tjenestemottakere

I sluttrapporten vises det til at Askøy kommune har økt registrering for 2015 med 2 personer.

IS-4 Beregning av refusjonskrav for særlig ressurskrevende helse og omsorgstjenester

Økt refusjonskrav for Askøy kommune i 2015 var 11 403 000,-. Dette betegnes i sluttrapporten som økte inntekt for Askøy kommune.

Spørsmål:

1. Ble (direkte-)anskaffelsen godkjent av ansvarlig(e) politisk(e) utvalg?
2. Er sluttrapporten gjort kjent for ansvarlig(e) politisk(e) utvalg?
3. Er det økte tilskuddet (kr 11 403 000,-) tilført fagavsnittet, dvs. styrket de respektive helsetjenestene?
4. Det vises i sluttrapporten til at antall psykisk utviklingshemmede tjenestemottakere har økt som et resultat av hjelpen fra Sødermann Rådgivning. I 2015 var tallet 2, men det vises i rapporten til ”flere”. Hvor stor er antall nye registreringer for årene 2016, 2017 og 2018?
5. Kan ordfører garantere at alle registreringer etter IS-3 er foretatt slik regelverket tilsier?

Ordfører gir følgende svar:

1. Ble (direkte-)anskaffelsen godkjent av ansvarlig(e) politisk(e) utvalg?

Anskaffelsen ble gjort administrativt uten politisk vedtak.

2. Er sluttrapporten gjort kjent for ansvarlig(e) politisk(e) utvalg?

Sluttrapporten er merket fortrolig og derfor ikke fremlagt for politisk organ. Resultatet av rapporten i form av økonomi og forbedrede internrutiner er formidlet politisk organ som orienteringer.

3. Er det økte tilskuddet (kr 11 403 000,-) tilført fagavsnittet, dvs. styrket de respektive helsetjenestene?

I rapporten står dette beløpet, men det er ikke det beløpet kommunen fikk som økte inntekter. Årsaken til det er at vi administrativt gikk gjennom materialet og tok ut noen områder vi ikke mente skulle være med. Den faktiske inntektsøkningen ble 9,5 mill kroner fordelt over to år. Grunnen til at det er spredt over to år er rapporteringsrutinene mellom kommune og Helsedirektorat.

I budsjettsalderingen i 2016 ble det brukt 8 mill fra de økte inntektene til ressurskrevende brukere i ulike avdelinger og tjenester i Kommunalavdeling levekår og Kommunalavdeling oppvekst som har ressurskrevende brukere, samt styrket ressurs til omstillingsarbeid i omsorgstjenestene. I 2017 ble økning i inntekter brukt til helårsfinansiering av disse utgiftene.

4. Det vises i sluttrapporten til at antall psykisk utviklingshemmede tjenestemottakere har økt som et resultat av hjelpen fra Søderman Rådgivning. I 2015 var tallet 102, men det vises i rapporten til ”flere”. Hvor stor er antall nye registreringer for årene 2016, 2017 og 2018?

Antallet registrerte psykisk utviklingshemmede var i:

2015	102
2016	111
2017	110
2018	110

Økningen fra 2015 til 2016 skyldes ekstra mange psykisk utviklingshemmede som ble 16 år og dermed kom inn som grunnlag for rapportering, og ungdommer som kom fra barnevernet og dermed kom inn under helse- og omsorgstjenesteloven. Ungdommer over 16 år som får tiltak etter barnevernsloven skal komme ikke med i grunnlaget for rapportering til staten. Bidraget fra Søderman rådgiving AS knyttet til registrerte psykisk utviklingshemmede var lite og medførte ikke flere registreringer av psykisk utviklingshemmede. Askøy hadde allerede gode rutiner på dette som vertskommune for tidligere HVPU-institusjon. Sånn sett er det ikke riktig det som står i rapporten.

Rutinene knyttet til registreringen av psykisk utviklingshemmede er:

Ved søknad om helse- og omsorgstjenester må det alltid legges ved legeerklæring.

Legeerklæringen kommer enten fra fastlege eller spesialisthelsetjenesten. Dersom diagnosen kommer fra fastlegen ber vi ikke om ytterligere opplysninger om hvem som har foretatt utredningen. Ofte er det spesialisthelsetjenesten som har satt diagnosen.

Dersom søkeren er psykisk utviklingshemmet hakes dette av i en rubrikk i fagjournalssystemet, og dette rapporteres årlig til Helsedirektoratet.

Som internkontroll lages det hvert år en oversikt som viser nye personer med enkeltvedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven og personer der behov er opphørt. Årsaken til opphørt behov kan være dødsfall, flytting, rediagnostisering eller at man ikke lenger mottar tjenester.

5. Kan ordfører garantere at alle registreringer etter IS-3 er foretatt slik regelverket tilsier?

I samarbeid med kommuneoverlege og øvrig administrasjon er det tatt en gjennomgang på de 110 personene i kommunen som har denne diagnosen og som er med i rapporteringsgrunnlaget, og det er ingen grunn til å tro at noen er feildiagnostisert. Det er lege/psykologspesialist som har den direkte informasjonen om den enkelte pasient, og disse opplysningene er taushetsbelagt. Vi har tatt kontakt med lege/psykologspesialist for å understreke rutinene i dette sett i lys av Tolgasaken, og kommuneoverlegen vil følge opp dette framover.

Askøy kommune,

Terje Mathiassen
ordfører